

DOMOLJUB

Izhaja zvečer vsak prvi
in tretji četrtek meseca.
Ako je ta dan praznik,
izide dan poprej. Cena
mu je 80 kr. na leto.
Inserati se sprejemajo in
plačujejo po dogovoru.

**Slovenskemu ljudstvu
v poduk in zabavo.**

Spisi in dopisi se pošiljajo:
Uredništvu „Domoljuba“,
Ljubljana, Semeniške ulice
št. 2. Naročnina in inserati
pa: Upravištvu „Domoljuba“,
Ljubljana, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Št. 23.

V Ljubljani, dne 4. decembra 1902.

Leto XV.

Čujte, čujte, „Domoljub“ dobi bratca.

„Domoljub“ je star že 15 let. Postal je med tem krepak dečko; dečko, čvrst in korajžen, da se ne ustraši vsakogar. Krepko podaja liberalce, socialne demokrate in druge šušmarje in zapeljivce našega naroda. Pogumno se loti vsakogar, kdor bi hotel našemu ljudstvu škodovati in ga pošteno užene. Pa tudi vé veliko povedati. Pripovedovati zna lepe zgodbe, katerih vé toliko, da mu jih nikakor ne zmanjka. Mlade ljudi uči, kako imajo varčevati in v mladosti pametno živeti; stare pijance svari in opomina, da naj se „nazaj držé“, ne samo kadar pijejo, ampak tudi, da bi toliko ne pili, da bi sebe v prezgodnji grob in druge s seboj v nesrečo ne pahnili. Vsakemu pové po njegovi potrebi. Pri vsem tem pa pripoveduje novice in dogodke, žalostne in vesele, iz domačih krajev in s širnega božjega sveta.

Zaradi vsega tega in takega se je pa „Domoljub“ tudi tako prikupil in priljubil našim ljudem. Po celi slovenski zemlji ga poznajo, v zadnji gorski vasi ima svoje prijatelje, ki ga že komaj čakajo, kdaj da pride v hišo. Marsikdo bi lože pogrešal svojega pol litra vina v nedeljo, kakor pa „Domoljuba“.

Tako je prav in tako tudi za naprej ostani! — Ne le to, ampak še bolj naj se razširi med slovenskim ljudstvom! V vsaki krščanski slovenski hiši, kjer znajo brati, naj bi ga imeli! Marsikomu, ki ni vaju take dušne hrane, v začetku prav ne dopade: „čemu to, si misli, časih ni bila navada, da bi na kmetih ‚cajtenge‘ brali“; godi se mu, kakor komu, ki poskuša prvič novo jed: spočetka se mu zdi tako čudna, pa čem dalje jo jé, tembolj mu tek raste. Naj bi tako tudi onim, ki doslej branja niso bili vajeni, rasel tek do dobrega in poštenega berila!

Tako se je „Domoljub“ v 15 letih udomačil in utrdil med slovenskim ljudstvom, kjer ima na tisoče in tisoče prijateljev, katere obiskuje redno vsakih 14 dni, da jim prinaša novice s celega sveta.

In sedaj, ko je že toliko odrasel, v svojem 15. letu ima, kakor govorice krožijo, naenkrat dobiti — bratca. Pa ne, da bi ta mlajši bratec hotel izpodriniti svojega starejšega bratca, ki se že toliko let pošteno trudi in dela na polju slovenske domovine, ne da bi hotel njegovo dedščino prevzeti, marveč zato, da bi mu pri delu, katerega je vedno več — pomagal.

Poslušajte, kako je to prišlo!

Mnogokrat so se sem pa tam slišale želje: ko bi „Domoljub“ hotel vsak teden izhajati! Ravno prav bi ga bilo za eno ne-

deljo, — to je kaj pametna želja; samo ena težava je pri tem: namreč ta stvar preveč — stane. Za 80 kr. na leto ni mogoče dati toliko velikega lista vsak teden, ko že pošta sama vzame celih 24 krajcarjev. — Na drugi plati pa se je tudi že slišala časih kaka sicer tiha in pohlevna pritožba: tegale je v „Domoljubu“ malo preveč, o teh Marijinih družbah in takih rečeh, kar nas, ki nismo zraven, nič tako ne zanima. Mi možje, pametni in resnobni, radi zvemo kaj o politiki, vojski, letini, in kar je drugih podobnih reči. — Toda drugi pa zelo radi kaj slišijo, kako se n. pr. kaj godi našemu sv. očetu papežu pri njegovih 92 letih tam v Rimu, kaj počno misijonarji tam med divjaki, kje so imeli pred kratkim kak misijon, kako so to in ono cerkveno slovesnost obhajali. Zato so že davno mnogi izrekli željo: ko bi imeli še en tak cerkveni list za ljudstvo, kakor je „Domoljub“ političen! — Ko smo tedaj vse to premislili, smo rekli: Naredimo še en tak „nabožen“ list, ki bo kar moč podoben „Domoljubu“. In, kakor se ta imenuje „Domoljub“, tako recimo onemu — „Bogoljub“.

Ná, sedaj pa vse veste, zakaj in kako se je spočel list, ki ima v kratkem beli dan zagledati, in tudi kako mu bo ime, veste, še predno je prišel na svet.

Z „Domoljubom“ in „Bogoljubom“ želimo ustrezati kar mogoče potrebam našega slovenskega krščanskega ljudstva, kolikor je to z listi mogoče. Bog v nebesih in naš dom na zemlji nam morata biti nad vse draga. In ljubezen do teh dveh bosta netila in gojila „Bogoljub“ in „Domoljub“ v srcih Slovencev. Temu, kar na kratko tolikokrat rečemo z dvema besedama: „Bog in narod!“ ali: „Z Bogom za narod“, bosta služila, to geslo bosta skušala v dejanju izvrševati. Kdor ju bo videl, bo rekel: to sta dva brata. Skregala se ne bosta nikoli, ampak lepo roko v roki delala in drug drugega izpopolnovala. Ta bralec bo raje imel to, kar bo en list prinesel, drug bo raje prebral drugega; kdor bo pa oboje bral, bo pa vedel — vse!

Da bosta bratska lista res vzajemno in dogovorno delala, boste razvideli tudi iz tega, ker bosta lepo zaporedoma prihajala k vam. „Domoljub“, kakor doslej, vsak 1. in 3., „Bogoljub“ pa vsak 2. in 4. četrtek

v mesecu. Tako bo imel — kdor si bo oba naročil — vsak teden enega v hiši. Samo štirikrat v letu, kadar ima mesec pet četrтков, torej vsake kvatre enkrat bo — post. No, to se pa tudi spodobi.

Naročita se lahko oba lista skupaj ali pa vsak posebej. Stal bo pa „Bogoljub“ 72 kr. ali 1 K 44 v., zato ker je toliko stal tudi „Venec cerkvenih bratovščin“, ki bo prenehal in čigar dedščino bo pravzaprav „Bogoljub“ prevzel. Zaradi njegovih naročnikov, ki se bodo gotovo v prvi vrsti oprijeli „Bogoljuba“, je cena ostala ista. Več ne smé, da se ne ustrašijo, manj pa ne more, ker bo prinašal na mesec nekoliko več berila kakor „Venec“.

Krščanski Slovenci! Bog v nebesih in naš dom na zemlji, smo rekli in še rečemo, vam morata biti nad vse draga. Zato pa tudi radi imejte lista „Domoljub“ in „Bogoljub“, ki vas bosta učila skrbeti za dom in ljubiti Boga; skrbeti za zemeljski dom tako, da vam pri tem nebeški ne odide!...

Zato se pa tudi naročite na „Bogoljuba“ v kar mogoče obilnem številu, ne da bi zaradi tega — opustili vašega starega znanca „Domoljuba“, ki vam s tem sebe in svojega prihodnjega bratca za prihodnje leto še enkrat najuljudneje in najtopleje priporoča.

Zdravi!

Svoji k svojim!

Boj pijančevanju!

III.

Žganje pogubi jih več,
Kakor kuga, glad in meč.

Protialkoholno gibanje pridobiva vedno več tal. Vsak dan se cglešajo možje, ki kličejo na boj proti temu strašnemu sovražniku našega naroda. Posebno nas veseli, da se tudi mladeniči zanimajo za to vprašanje. Te dni smo prejeli iz rok kmečkega gorenjskega fanta naslednje vrstice, katere ponatiskujemo nespremenjene:

Žganje pogubi jih več,
Kakor kuga, glad in meč.

Ali niso resnične te besede? Dandanašnji tožijo ljudje o slabih časih. In ne zastonj. Saj so res! Ali

kdo je temu kriv? Veliko bi se dalo naštetí vzrokov; ali največ pa je krivo žganjepitje. Ne le žganje, ampak vse alkoholne pijače. Oj, koliko se po nepotrebnem izmeče za pijačo! Koliko družin trpi vsled tega pomanjkanja, ker bi drugače imeli vsega za potrebo. Otroci lačni raztrgani, blede žena s povešeno glavo od žalosti, mož pa z zabuhlim obrazom prikolovrati domov, kjer razbija in tepe svojo ženo. Nič ga ne gane jok nedolžnih otrok, ne mile prošnje njegove žene. On besni, dokler ga ne zmore žganje in se ne zvali po klopi. Veste li, kdo je kriv temu? ... In to še ni vse. Koliko trpi njegovo zdravje; pa ne le njegovo, ampak tudi njegovi otroci trpé od gladu in pomanjkanja; zraven pa še to nesrečno strast od svojih starišev podedujejo. Oče pijanec, je gotovo tudi sin. Se hujše posledice ima, če je mati — pijanka. Ženska, pa pijanka! Ni je pod solncem grše stvari! Koliko otrok od pijank umrje že na porodu, v dveh mesecih, največ pa že pred dvema letoma. Če pa ostanejo še delj časa pri življenju, so taki otroci posebno božjasti podvrženi. In če dorastejo, so pravi pijanci, ker že s seboj na svet prinesó vse lastnosti pravih pijancev. Kakšen strašen odgovor čaka stariše pred večnim sodnikom! ... Kako se bodejo zagovarjali, ker mnogi sami dajejo opojnih pijač svojim otrokom?! ... Koliko otroku škoduje ne le žganje, ampak tudi pivo, vino ter sadni mošt! Najbolj trpé pri otrocih možgani. Če pijejo opojne pijače, — če tudi prav po malem, — postanejo zaspáni, manj pazljivi, ter so jako razburjeni. Izgublja se vsled vplivov opojnih pijač tudi spomin. Mnogo tožijo učitelji, da otroci nimajo več tistega spomina, kakor nekda. Tudi zdravniki trdó, da je na živcih bolnih otrok vedno večje število. In kje je temu vzrok? Važen, če tudi ne glavni vzrok je ta, ker stariši otrokom tako zgodaj dajejo opojnih pijač. — So neumni stariši, ki mislijo, da je neškodljivo, če se dá otrokom nekoliko piva ali vina, in še celo mislijo, da jim požirek žganja ne škoduje. O, nespametneži! Ali ne veste, da strupa ni treba izpiti cel liter, zadosti je par kapljic! Ali ne veste, da ste s tem morilci svojih lastnih otrok; zakaj vsaka opojna pijača je strup za otroke. Ali ne veste, kaj je za otroke? Gospod Zagorac s Hrvatskega je rekel na shodu kat. nopolit. društev v Ljubljani med drugim tudi to: »za djeco ni nobena opojna pijača, za djeco je mleko i voda.« In to mora biti starišem vedno pred očmi. Če hočete imeti zdrave otroke na duši in telesu, ne dajte jim druge pijače kakor vode in mleka. Pa tudi sami se varujte opojnih pijač, da ne bode te, strašne bolezni otrokom zapustili kakor podedovane. Pri Vas naj velja, — pri Vas, pravim, ki imate prvo dolžnost zanje skrbeti, — jekleno pravilo: »Proč z opojnimi pijačami, posebno od mla-

dine!« Pa ne le otrokom, ampak tudi odraslim alkohol silno škoduje. Prav piše Kalberach, ko pravi: »Alkohol zastruplja otroka pred porodom, gloda kakor črv na mladeniču in razjeda moč odraslemu možu.« Ali meniš ti, mladenič, da tebi nič ne škoduje, če se naliješ žganja, ali drugih opojnih pijač, da obležiš? Ali tebi krepki mož, ko praviš, da si ga vajen kakor riba vode? Oj, kako se motita! Vselej ti škoduje, če prav ne naenkrat tako hudo. Po daljšem času telo oslabi in ne more več prenašati bolezni, ki se ga lotevajo. Zato vidimo časih, da mrjejo navidezno krepki možje na pljučnici kakor muhe. Le poglej pijanca, kako zjutraj kašlja in meče smrdljivo materijo iz sebe.

Zjutrek pijancu več ne diši; najljubši mu je požirek žganja. — In če to dela slehrni dan, — o, potem gorje mu! In kako gredo nanj bolezni; vodenica, sušica, srčna káp ali krvni izbruhi, to so vsakdanje njegove nadloge. Le žal, da so pijanci tako zaslepljeni, da si ne dadó nič dopovedati; vse drugo je krivo, le preobilna pijača ne. Znano je vsakemu, da sta pijanost in zločinstvo v tesni zvezi. Pijancet jemlje človeku vso razsodnost in ga stori sposobnega za vse zločine. To nas uči vsakdanja skušnja. Vsakdo ve, da se največ zločinov zgodi ob nedeljah. In to zato, ker se dandanes zlorabljaó nedelje in prazniki za strašno pijančevanje. Na kat. zmernostnem shodu na Dunaju je predaval dr. Daum o »nedeljskem počitku in gostilni.« On je dokazal na podlagi stroge statistike, da se zločini ob posameznih dneh razvrstijo takole: Na 48 telesnih poškodb ob petkih, jih pride 60—70 ob torekkih, sredah in četrtekkih, 103 ob sobotah, 254 ob nedeljah in 125 ob ponedeljkih. To je grozno, a resnično! Zato moramo v boju zoper alkoholizem predvsem gledati na to, da se nedelji vrne zopet njen prvotni namen, da se ne bo zlorabljala z ostudnim pijančevanjem!

Zatoraj na boj proti alkoholizmu z združenimi močmi! Slovenski mladeniči, varujte se preobilnega pitja, ker to škoduje dvakrat, ne enkrat. Zastavite, če treba, vse sile, da rešite svojega tovariša, če je tej strasti udan, ker s tem delate zaslužno delo za blagor svoje domovine. Rešujte naš rod pogina, ki mu preti, ki mu žuga, ga ukončati. Mi imamo z drugimi stvarmi toliko dela, da se o tem že ne utegnemo meniti; in zato sovražnik brez skrbi ljuliko seje. Saj pravi pregovor, kjer se kregata dva, tretji dobiček inrá. In zdaj ne sme več tako biti! Ni še obupati! Na delo toraj za blagor domovine!

Novi škofovi zavodi.

Lansko leto o tem času, ko se neha zidati, smo vam prinesli podobo škofovih zavodov, kolikor so bili do zime dozidani. In letos smo v zadnji številki „Domoljuba“ zopet prinesli in pokazali sliko zavodov, kolikor so bili dodelani nekoliko prej, predno je zgodnji sneg odgnal delavce od dela. Iz tega razvidite, koliko se je naredilo od lani do letos.

Menimo namreč, da imate vi, ki s svojimi darovi pomagatega staviti to hišo, ki bo v srečo celemu narodu, tudi pravico in vas tudi veseli, vedeti in videti, kako to lepo in veliko delo napreduje. Oni, ki se vozijo po gorenjski železnici iz Ljubljane ali v Ljubljano, so novo mogočno stavbo že s svojimi očmi videli, če so malo pod postajo Vižmarje pogledali skozi okno. Vi pa, ki v tem času niste šli od Ljubljane na gorenjsko stran ali pa še do Ljubljane, niste imeli te prilike. Zato smo vam jo pokazali v podobi.

Sedaj je poslopje, kolikor ga mislijo za enkrat sezidati, — razun kapele — vse dozidano in pod streho. Pravimo: Kolikor ga mislijo za sedaj sezidati. Kajti vse, kolikor je v načrtu, se ne bo takoj postavilo; ena tretjina ali četrtnina nameravanega poslopja bo še nekoliko počakala. Poslopje ima biti na vse štiri strani enako; dve strani, ki sta obrnjeni proti Ljubljani in proti Šent Vidu, sta popolnoma dozidani, na unih dveh se bo pozneje še dozidalo. — Stran, obrnjena proti Šent Vidu ali proti železnici, je tudi zunaj popolnoma izdelana, ometana in osnažena, tako da so do prvega snega že lahko odre podrti. Na pročelju se blišči napis v zlatih (pozlačenih) črkah: »Kristusu, Zveličarja sveta«, kateremu je s tem cela stavba in sploh cela naprava posvečena.

Kdor bi po tej vnanji strani sodil, utegnil bi misliti, da je večinoma vse delo že dovršeno. Toda dela in stroškov čaka še sila veliko, predno bo vse končano. Pomislite: Vse drugo zidovje razun sprednjega dela, treba bo še ometati, osnažiti, pobeliti ali poslikati, napraviti strop, tlak, stopnišče, vrata, okna, ognjišča i. t. d., potem pa preskrbeti vso notranjo opravo: mize, stole, šolske klopi, postelje, posteljno opravo i. t. d. — Kapelo, katera bo stala znotraj na sredi, kmalu od glavnega vhoda, bodo prihodnje leto sezidali. Vse poslopje bo silno veliko; človek bi se v njem skoro izgubil.

Iz tega popisa razvidite, da se je v tem kratkem času že jako veliko storilo; veliko dela pa da še čaka. — Razvidno je pa tudi, da se imamo zahvaliti samó junaški odločnosti in srčnosti našega apostolskega škofa, ki se je tega ogromnega podjetja s tolikim pogumom lotil in takó hitro lotil. Zanj se žrtvuje

vsega; zanj daruje vse svoje imetje, kolikor mu ga ostane od naštetih beračij, s katerimi ga neprestano nadlegujejo.

Jasno je, da moramo škofa pri tem velikem in plemenitem delu po svojih najboljših močeh podpirati. Saj škof ne zida zase, za svojo korist in prijetnost, ampak za srečo sebi izročenega ljudstva, za celega slovenskega naroda blagor, ki bo nanj prihajal iz te hiše, kateri Bog obudi mnogo mnogo dobrih src, in nad katero počivaj v obilni meri blagoslov božji, da se srečno dovrši in kmalu izroči svojemu blagemu namenu!

Svoji k svojim!

Kdo je iznašel premog. — Mož, ki je iznašel premog, imenuje se Phil Ginter. Ta človek je živel v Pensilvaniji. Bil je navaden pohajač in je stanoval z ženo in otroci v neki skriti votlini v gozdu. Bil je tam navaden lovski tat in s to obrtjo redil je sebe in družino. Ko je nekega dne tako po gozdu taval, vjel ga je dež. Vedreč pod nekim drevesom je zagledal neko črno kamenje, ki je tu in tam odevitalo. Spomnil se je na neko pravljico, v kateri je bilo rečeno, da so si Indijanci netili ogenj s kamenjem. Pobral je zategadelj nekaj teh kamnov ter jih nese domov. Doma je zakuril ogenj in namešal med drva to kamenje. In glej, kamenje je začelo goreti, da je bilo veselje gledati. Phil Ginter se je podal koj drugi dan k polkovniku Jakopu Weissu in mu povedal, kaj da je našel. Polkovnik Weiss pa je koj spoznal velikansko važnost Ginterjeve najdbe in že leta 1792 ustanovila se je premegokopna družba »Leghi Coal Mine Company«. Iz navadnega pohajača postal je Ginter v kratkem času neizrečeno bogat mož.

Izseljevanje v Južno Afriko jako narašča. Od tam prihajajo tudi jako svarilni glasovi. Največ naseljenec je okoli Johannesburga, kjer pa več ne morejo dobiti zaslужka na poljih. Zato jih gre največ v rudokope. Strokovno izobraženi dobivajo dobro plačo in zaslужijo celo po en funt šterlingov na dan; kdor nima strokovne izobrazbe, dobi semtertje le po 5 šterlingov, pri čemer ob strašni draginji, ki vlada tam, lahko lakote umre. Iz Avstroogrške sploh puste vsak mesec le 20 naseljencev v deželo. Mnogo jih je po tri in še več mesecev brez vsakega zaslужka v nepopisni revščini.

Posvečevanje škofa Starihe. Iz St. Paula, Minn. poročajo: Dne 28. oktobra smo dobili ameriški Slovenci drugega zastopnika v episkopatu, posvečen je bil v škofa mil. g. Janez Nepomuk Stariha, doslej župnik cerkve sv. Frančiška Sal. v St. Paulu,

odsej škof novoustanovljene škofije v Lead City, države South Dakota. Obenem z njim je bil posvečen tudi mil. gosp. J. J. Keane za škofa v Cheyenne, Wyoming. Škof Stariha je peti škof Slovencev v Ameriki; prvi trije so bili že umrli Baraga, Mraz in Vertin, četrti je mil. g. Jakob Trobec, škof st. cloudski, in sedaj mil. g. J. N. Stariha. Posvečevali so nadškof Ireland in škofa Cotter in McGolrick. Pridigoval je škof O'Gorman iz Sioux Falls, S. D. Govoril je o pomenljivosti škofovskega posvečevanja. Oba sedaj živeča slovenska škofa spadata pod šent pavelsko nadškofijo.

Uboga šivilja dedič 30 milijonov frankov. Mej pariškimi šiviljami vlada veliko razburjenje. Gospodična Lucija Boyce, ki je še pred par leti šivala za dnevno plačo 3¹/₂ franka, je podedovala premoženje nekega ameriškega milijonarja. Stvar je kratkotala: Gospodična Lucija je pred leti na povelje svoje gospodarice nesla z neko Amerikanko, ki se je mudila v Parizu, naročeno obleko v hotel, kjer je stanovala Amerikanka s svojim možem milijonarjem in dvema hčerkama. Tema dvema hčerkama se je Lucija tako prikupila, da nista odjenjali prej, predno je ni vzel milijonar za družabnico svojima otrokoma. Lucija je šla s to rodbino v Ameriko, kjer sta milijonarjevi hčerki umrli na neki nalezljivi bolezen. Tudi njihova mati jima je kmalu sledila. Stari milijonar je sedaj Lucijo adoptiral in tako je postala nekdanja uboga šivilja dedič 30 milijonov frankov.

Pogumna učiteljica je rešila smrti cel razred pretekli mesec v Berlinu. V šestem razredu so bili pretekli ponedeljek otroci, 56 deklic z učiteljem Försterjem vred v smrtni nevarnosti. Vsaka šolska soba ima namreč zaviralnico za plin, ki pa ni bila zaprta, vsled česar je plin uhajal. Proti 10 uri dopoludne je učiteljica z nekim vprašanjem prišla v Försterjev razred. Omedlela bi bila kmalu pred prizorom, ki ga je videla. Vsa soba je bila napolnjena s plinom. Učitelj je ležal omoten na tleh in otroci na in pod klopami vsi omoteni, že blizu smrti, zlasti oni v obližju zavornice. Pogumna učiteljica je pa, ne glede na nevarnost, ki je njej sami pretela, letela k oknom, jih hitro odprla in potem začela klicati na pomoč. Na njen klic prihiteli so sluga, ravnatelj in ostale učiteljice in učitelji. Prihitela sta hitro tudi dva zdravnika. Prenesli so učitelja in otroke na dvorišče na sveži zrak, kjer so si kmalu opomogli.

Krüger in zaupanje v Boga. Krüger pravi v svojih spominih, ki jih je pred kratkim izdal: »Sem prepričan, da Bog ne zapusti svojih ljudi, dasi vse nasprotno kaže. Sprejemam voljo Boga, ker vem, da on noče, da bi poginil njemu udan narod. Gospod ima v svojih rokah vsa srca in jih vodi, kakor hoče.«

Volk in srnjak.

V votlini pod visoko, strmo skalo si je izbral srnjak svoje bivališče; živel je tu mirno s svojo družinico, samico in mladičem.

Sestradini volk je večkrat opazoval to mirno življenje, in aline so se mu cedile, če je pomislil, kako ukusno južino bi si lahko parkrat privoščil, ako bi mogel zadaviti mladiča in samico. Toda ta srnjak s svojimi rogovi se kar ni ganil od njiju, vedno ju je čuval in pazil na sovražnike. Ko bi le tega mogel odstraniti — je večkrat vzdihoval — potem sem na konju! samico bi že užugal...

In tuhtal je in tuhtal — in zasvetilo se mu je v hudobni glavi: »Dà, tako bom naredil, je dejal, ne more se mi skaziti!«

Na večer jo je mahnil proti srnjakovemu domu, »Kakor hitro se pripogne, je zvito godel vase, kakor hitro se pripogne, da bi mi izdrl trn iz noge, mu zasadam zobe v vrat, pregriznem žilo — in tudi on mi bo prav prišel za obed. S samico in mladičem ne bo treba takih ceremonij...« In prekanjen smeh mu je šinil na lica.

Blizu srnjakove votline se je naredil kruljevega in s skremženim obrazom je pristokal pred duplino.

Srnjak se je že pripravljal, da bi se z rogmi zaletel vanj, ali volk je hinavsko zašel: »Oh srnjak, ti ne veš, kakšen revež sem Maline se msel brat, se mi je pa tak trn zadrl v levo zadnjo nogo, da nikoli tega — in kar ne morem ga izdreti. Bognasvaruj, če se mi začne gnójiti, kdo mi bo revežu skupaj donášal, da se bom mogel počeno preživiti! Bodi tako dober, pa mi ga izderi, do smrti ti bom hvaležen.«

Toda volk se je zmotil: držal je desno nogo kvišku, čeprav je pravil, da se je zbodel v levo. Srnjak, ki je pazil na vsako besedo volkovo in na vse njegovo gibanje, je brž opazil, da se je volk zarekel; a ni mu nič pokazal, da je spoznal njegovo zvijačo.

»O dà, je dejal, rad ti ustrezem, samo tukaj pod skalo se že slabo vidi, pojdiva gori na skalo, tam bo več luči; kar naprej pojdi; če boš sam težko lezel, te bom pa malo potisnil.«

Volku ni bilo to ravno kdovekako všeč, pa se je le vdal — in lezla sta kvišku. Na vrhu je srnjak rekel volku, naj séde bolj proti robu skale, češ da drevje, ki je rastlo na okolu, ne bo delalo sence.

Volk je res sédel s hrbtom proti prepadu in hinavsko dejal: »Hvala Bogu, sedaj bom vendar enkrat rešen tega trpljenja — kar pripogni se in mi ga izderi!«

Srnjak se je res sklonil, kakor bi hotel trn posekati; zraven je pa bistro pazil, kaj bo volk naredil. In volk je že odprl gobec in se postrani nagnil naprej, da bi srnjaka zgrabil za vrat — toda ta ga je prehitel: nasadil ga je na roge in ga vrgel v prepad, da si je razbil čepinjo in obležal z zlomljenim tilnikom. —

Srnjak je zlezel po skali nazaj in spotoma sam pri sebi dejal: kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.

Listek.

Otrokova prošnja.

Mrzel veter brije čez Karavanke; vse pogorje je odeto v jedno gosto, sivkasto meglo. Tu pa tam pada že kaka snežinka; vse kaže, da se bliža zima. Snežinke padajo bolj pogosto, že kaže narava semtertja belo pego. Tudi zelenkast gozd na podnožju Grintovca dobiva počasi bolj belkasto barvo. Ob robu tega gozda stoji mala, napol zidana, napol lesena hiša. Iz očiščenega dimnika se vali sivkast dim — znamenje, da tu notri, v tej »samoti« nekdo biva. Dva okenca gledata v omrtvelo naravo kakor dve očesi. V bližini čuješ od trenutka do trenutka votlo trkanje — žolna si išče živeža — zdi se ti, kakor da bi kdo zabijal žeblice v rakev.

Nehoté morda vzklikneš: »Ubogi ljudje, ki morajo tu bivati! Jaz bi ne bival tu za ves svet, tako osamljen, nikjer žive duše, le sam, povsod sam! Toda prijatelj ne sodi prehitro; daj, poglejva v hišo. Videl boš, kako so ljudje srečni in veseli, ako imajo le najpotrebnejše!

Dva otroka, deček in deklica, sedita na tleh v sredi sobe. Kratkočasita se in igrata, kakor znata. Ravno sedaj vprega mali Janezek konjička v voz; teka ž njim po sobi, dokler se mu končno voz ne prevrne. Micika, ki je dosedaj z odprtimi ustmi in očmi gledala svojega bratca — pozabila je celo na kos rženega kruha, ki so ga njeni debeli prutki krčevito držali — prične se smejati tako, kakor se more. Blažena otroška leta!... Stari oče Peter čuva svoj zapeček in gleda ta živ drobiž. Prijetne slike iz otroških let se porajajo v starčevi glavi.

V kotu, kjer visi podoba Križanega, stoji majhna, bela javorjeva miza — kras gorenjskih hiš. Ravno sedaj gnetejo mama testo za krofe, jutri je namreč »žeganje«.

V ravno nasprotnem kotu je pritrjena ptičnica, v kateri skaklja pridno žvrgoleš pesni senica. Vjel jo je stari oče Peter, češ, dobro je, ako ima človek jednega, ki je vedno vesel, da mu včasih »kakšno naredi« in mu tako prežene nadležne misli.

Stari Peter stanuje v tej koči že petdeset let; priznati se mora, da je preživel v njej, ki si jo je postavil z lastnimi žulji, precejšnjo število veselih ur.

Res, da je moral dostikrat v mesto — s truhom za kruhom — a s koliko večjim veseljem se je vedno vračal domov! Kako zadovoljnost je ob-

čutil vsakokrat stopajoč po stezici navzgor proti svoji koči.

Sedaj stanuje tu on, njegov sin Janez s svojo Lenko. Ločeni so od sveta, živé kakor v samoti, a živé — srečno in zadovoljno. Tu ni doma hišni prepir, povsod vlada lep mir in blagoslov božji po-čiva nad hišo. Vsakemu lahko bereš z obraza za-dovoljnost.

Janez ne hodi v mesto delat kakor njegov oče, ampak dela dan za dnevom v gozdu; on je drvar. Pridno vihti sekiro, kajti vsak udarec mu prinese jedno dvajsetinko krajcarja, sicer malo, toda 2000 udarcev dà goldinar. Zatoraj vihti Janez tako pridno sekiro. Ravno je mogočno zavihtel sekiro, da za-mahne, kar — obstoji. Njegovo dobro čuteče uho je slišalo nedaleč neki čudno pokanje in lomljenje na tleh ležeče suhljadi.

Vedno bližje in bližje se čuje to šumenje; kmalu se prikaže izza mladih bukev smrtno ranjen srnjak. Jeden trenutek — Janez skoči srnjaku nasproti, jeden dober pomerjen udarec s sekiro in srnjak bil je rešen nadaljnih bolečin.

(Konec. prih.)

Svoji k svojim!

Politični razgled.

Državni zbor se še do sedaj ni mogel povspeti do resnega dela. V zadnjem času je dala zlasti veliko hrupa razprava o dunajskih deželnih volitvah, s katerimi seveda liberalci in socialni demokratje, ki so popolnoma podlegli, niso mogli biti zadovoljni. Akoravno so se na strani rdečkarjev in liberalcev godile nesramne sleparije in surovosti, so bili vendar toliko predrzni, da mečejo sedaj vse hudobije na krščansko stranko. Znano je, da so policisti med volitvami morali priti v »delavski dom« soc. demokratov, kateri so metali na mimo hodeče volivce stole in druge ropotije. Nad tem nastopanjem redarjev so se hoteli znositi v državnem zboru, vendar so bili popolnoma poraženi. Posebno se je odlikoval poslanec Pernerstorfer, ki je pokazal, da se ne razume na drugo, kakor na zabavljanje. »Pijani pobalini«, »psi«, »surovi, neotesani fanatiki«, teh lepih besedi se je posluževal ta olikani poslanec, ki je svoje dni študiral za profesorja, pa je moral študiranje na kol obesiti. Krščanski poslanci seveda niso mogli ostati tiho in so njega in njegove druge prav pošteno oklestili. Govorili so dr. Lueger in Patai, ki sta nasprotnike tako dobro zavrnila, da so morali popolnoma omolkneti. Končno je vsa zbornica pritrdila krščanskim poslancem, da je bilo njih delovanje med volitvami popolnoma pravilno in brez sleparij. Sicer pa resnico kažejo zdaj najlepše sodnijske obravnave, pri katerih se je nasprotnikom cela vrsta goljufij in surovosti dokazala, vsled česar bodo premišljevali v zaporu, kdo je sleparil.

Češko vprašanje je še tudi na istem stališču kot je bilo v začetku. Čehi zahtevajo svojih pravic, vlada bi jim končno če tudi nerada pritrdila, a nemški poslanci o nobenih pravicah slovanskih slišati ne marajo, ker še vedno sanjajo o neumni zahtevi, naj se vpelje nemški državni jezik v vseh deželah. Tako daleč pa ne bo nikoli prišlo, zato pa tudi v zbornici prej miru ne bo, dokler ne odnehajo Nemci s svojimi krivičnimi zahtevami; Čehi in drugi Slovani se vladi in Nemcem ne bodo pustili strahovati, to je prav gotovo. Slovani puste vsakemu svoje pravice, a zahtevajo tudi, da drugi njihovih pravic ne kratijo.

Podriavljenje južne železnice. Zadnji čas je že, da se zgodi, kar zahtevajo že celo vrsto let pravični krogi, naj se vzame judovskim kapitalistom južna železnica. Posebni odsek, ki se peča s to zadevo, je imel te dni šele prvo sejo. Načelnikom je bil izvoljen dr. Russ. Sklenilo se je pa samo to, da naj se sestavi poročilo. Tako smemo pač biti pripravljeni še dolgo imeti potrpljenje s sedanjiimi slabimi razmerami.

Naučni minister Hartel je prijazno vsprejel v avdienci urednika nekega laškega dunajskega lista in ga zagotavljal, da mu je zelo veliko ležeče na tem, da se reši kmalu vprašanje gledé laške univerze ugodno za Italijane. Tako torej peščici Italijanov gre v Avstriji vlada povsod na roko, dasi je prepričana, kako je njihovo politično teženje. Ako pa zahtevamo Slovenci svojih šol, tedaj išče vlada na vseh straneh izgovorov. Slovenci imamo tako pač malo vzroka biti zadovoljni z našo vlado, ki nam niti edne slovenske srednje šole ne privoščji.

Ogrsko. V ogrskem državnem zboru se godé čim dalje hujše surovosti. Priliko za škandale je dala Košutovcem imunitetna zadeva poslanca Nessi, ki je kot rezervni častnik nastopil proti avstrijski himni „Bog ohrani“. Govor ministra Fejervaryja, ki je opravičeval postopanje proti Nessiju so poslanci prekinili z medklici: „Mi ne maramo monarhije. Mi poznamo samo Ogrsko.“ Take razmere vladajo v blaženi Ogrski. Kake razmere so šele ob času volitev nam najlepše priča sklep ogrske zbornice, ki določa, da se okraju Czengrad vzame volivna pravica vsled velikanskih sleparij in se sedanja volitev, razveljavi. Najsurovejši nastopa Košutova stranka. V parlamentu, v časopisju in na shodih namerava najodločnejše nastopiti proti izvišanju civilne liste in celo proti vladarju samemu. Članke, katere pošilja ta stranka v javnost so pisani tako revolucionarno, da ni mogoče podati niti enega stavka.

Termínokupčija z žitom. Že je bil sklenjen zakon, ki nekoliko omeji termino-kupčijo z žitom in ko se je prebral v dež. zbornici, je ta na predlog poslanca Schöpferja sklenila, naj se borzna kupčija s žitom popolnoma prepove. Tako je moral zakon romati nazaj v gosposko zbornico, katera pa seveda tega ne bo sprejela in slednič pride še enkrat nazaj v zbornico, katera se bo moral sprijazniti z sedanjim zakonom.

Položaj zbornice. Listi poročajo, da bo sedanje zasedanje končano že 9. decembra. Zborovalo se bo le še o nujnih predlogih, vladne pred-

loge pa bo, kakor se kaže, vlada odobrila s pomočjo § 14. Po božičnih praznikih pa, ko bo že uveljavljen budgetni provizorij, se zbornica zopet snide 7. januarja 1903.

Belgija. Ko se je 15. nov. kralj peljal proti svoji palači, ustrelil je italijanski podanik Rubini trikrat na voz, v katerem pa ni bilo kralja. Zadel ni nikogar. Napadovavca so takoj prijeli in pride v prihodnih dneh na sodišče. Po belgijskih zakonih ne morejo obsoditi Rubinija na smrt, ker ni nikogar poškodoval. Kralj je dobil veliko častitev od sednih dvorov; častitala mu je na rešitev tudi njegova hči grofica Lonyay, a kralj ji menda niti odgovora ni privoščil. Cujejo se celo govorice, da je bil napad na kralja najet, da bi se jelo ljudstvo zopet navduševati zanj, ker je prišel ob spoštovanje pri ljudstvu.

Špansko. Španski ministerski predsednik je, kakor znano, hud nasprotnik katoliške cerkve. Ministerstvo bi rado odpravilo 14 škofij in semenišč po vzgledu Francozov in se polastilo premoženja, da zakrpa finančne špranje. V tej stiski so se obrnili škofje na kralja, ki jim je med drugimi sledeče odgovoril: „V srečo si štejem, da morem opozarjati na to, da sem ob nastopu vladanja prisegel izpolnovati, kar mi nalaga pravičnost, sreča ljudstva, ljubezen do bližnjega in načela, ki mi jih je utisnila katoliška vera in kateri moramo zvesti o stati.“ Obenem je kralj Alfonz XIII. obljubil sporočiti in opozoriti na te dolžnosti vlado. Poročajo, da je imela ta izjava kraljeva vspeh, da se je v zadnjem ministerskem svetu sklenilo, umakniti vladno predlogo glede odprave konkordata.

Italija. Kraljica je povila hčerko, kateri so dali ime Mafalda (Matilda). Upanje italijanskega naroda dobiti „princa rimskega“, se torej še ni izpolnilo. — Nasprotstvo med italijanskim ljudstvom in trozvezo vedno bolj stopa na dan. Sodi se, da upliva na ta položaj zlasti Crna Gora vsled svojih neprijateljskih razmer do Avstrije.

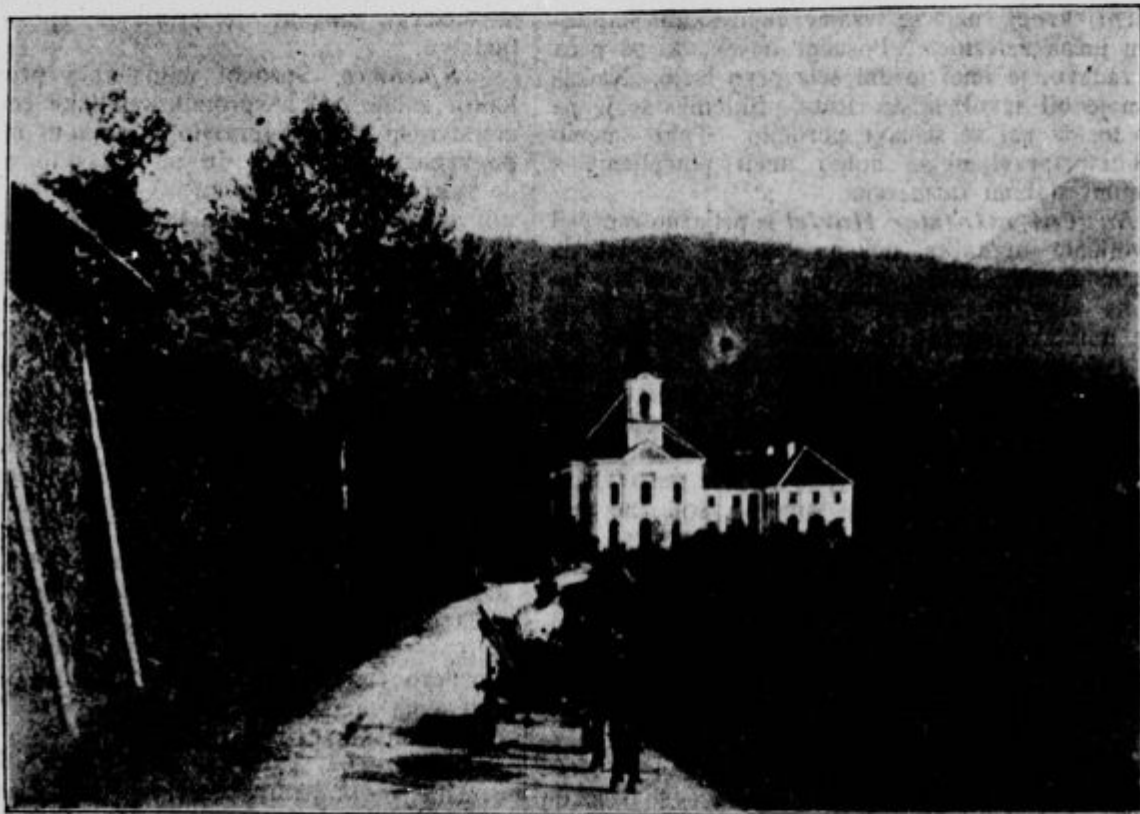
Nemčija. Letos so bile tudi nekatere seje nemškega drž. zbora precej viharne. Zlasti soc. demokratje hudo rogovili so s svojimi nujnimi predlogi in onemogočijo tako mirno delovanje. Ker je dosedanje glasovanje pri vedno novih nujnih predlogih vzelo silno veliko časa, zato so spremenili glasovanje po imenih: odslej se bo glasovalo z različnimi barvenimi listki in bo trajalo glasovanje k večjemu pol ure. — Nemški državni proračun kaže za prihodnje leto 180 milijonov deficita. Tako daleč vendar še v Avstriji nismo prišli. Vlada je v silnih zadregah, odkod naj dobi denarja. Novih davkov se boji vpeljati, ker so že sedaj tako veliki, da vedno nove pritožbe proti njim prinašajo državni poslanci.

Rusija oboružuje Kitajce. V vojnem ministerstvu v Petrogradu so izvršili načrt, po katerem ustanové na Kitajskem posebne bataljone iz samih Kitajcev, ki bodo deloma nadomeščali sedanje ruske vojake v Mandžuriji. Tem novim bataljonom bodo zapovedovali ruski častniki in tudi izvežbali jih bodo Rusi sami. Za sedaj nameravajo ustanoviti 24 bataljonov, kateri bi imeli glavno nalogo varovati veliko rusko železnico preko Mandžurije.

Ruski dvor. Na ruskem dvoru sta dve stranki „nemška“ in „ruska“. Prva ima vso oporo pri carinji, katera je rodom Nemka. Ta stranka deluje na to, da bi se približali čim bolj Nemčija in Rusija. „Ruska“ stranka, ki ima zaščitnico v carjevi materi, nasprotuje temu zblizanju. — Znamenito je, kar poročajo nekateri listi. Carinja je hotela napraviti iz „sobe, v kateri je umrl Aleksander II., svoje kopališče. V tej sobi so hranili odločbo, s katero se je v Rusiji prepovedalo suženjstvo in je ostala do slej nedotaknena. Zato car ni privolil carični želji in zapisal: „Iz zgodovinskega“ kabineta, katerega

Angleška kat. Uga. Na Angleškem se ustanovila nova zveza, ki si stavi v nalogo podpirati kat. gibanje na Angleškem po vzgledu „Kat. centra“ v nemškem državnem zboru. Z vsemi silami bo nova liga delala na to, da se prizna katoličanom popolna prostost in se tudi odpravi iz ustavnih določb klavzula, da mora biti angleški kralj le protestant. Liga šteje že 6000 članov in se ji skoro gotovo v kratkem posreči spraviti nekaj vnetih katolikov na vplivneja mesta v državi.

Tibet. Ruski listi prinašajo poročila, da bi se Angleška na skrivnem rada polastila Tibeta. Ki-

Velcsalska cerkev.

spomine bo car najskrbneje čuval, ne pojde nič. „Ruska“ stranka se sedaj veseli tega za carinjo neveselega dogodka.

Angleška. Zadnje dni je bila v angleškem parlamentu završena razprava o šolskem zakonu, ki je v marsičem boljši od sedanjega tudi za katoličane. Pomenljiva je izjava ministerskega predsednika Balfourja: Angleška vlada si je dovolila obuditi zanimanje za šolsko vprašanje, ker sedanji sestav nikakor ne ustrega zahtevam časa ter je Angleško spravil v sramoto pred svetom. Naš narod zahteva, da se mora krščanski nauk podučevati v javnih šolah, toda needini smo v tem, kateri nauk naj bode. Ako se pa ta zahteva ne izpolni, nako-pala si bode vlada zaničevanje starišev in otrok in ga bode tudi zaslužila. Židovski liberalizem v Avstriji pa hoče iz šole pregnati krščanski nauk.

tajska vlada se temu seveda upira, Angleži pa morajo pomisliti, da tudi Rusi ne bodo tega pustili, ker Tibet stoji kakor je znano pod ruskim pokroviteljstvom, to pa že tudi nekaj pomeni. Kitajska stoji popolnoma na strani Rusije in širijo se glasovi, da vlada med Rusijo neka skrivna pogodba, vsled katere pripušča v tem vprašanju Kitajska Rusiji popolnoma proste roke. Če je res tako, potem Angleška pač nič dobrega ne sme pričakovati.

Francoska. Combesovi vladi, katere glavni namen je škodovati povsod, kjer more katoliški cerkvi, se je tudi pričelo tajati pod nogami. Vsled svojega krivičnega nastopanja v kongregacijskem vprašanju zgubil je že med privrženi veliko ugleda, vendar je bila večina še vedno na njegovi strani. Sedaj pa tudi ti njegovi bratci niso več z njim zadovoljni, ker bi rad upeljal nov „dohodninski“ da-

vek, katerega težo bi morali zlasti višji stanovi občutiti. Ker pa višji stanovi mislijo, da morajo davke nositi le nižji stanovi, zato so do sedaj strmoglavili še vsako vlado, ki je gojila take misli. Combesovo stališče pa je težavno. Ako ne ozdravi sedanje žalostne finančne rane, je polom neizogiben, ako jih pa zdravi na ta način, nakoplje si jezo višjih stanov, kar ne pomeni drugega kot njegov padec.

Macedonija. Boji ustašev so potihnili, vendar ni misliti, da so ponehali. Ustanek ni omejila turška moč, ampak sneg. Spomladi pričnó ustaši boj s podvojeno silo. Turki hočejo pomiriti ustaše in jim delajo zlate obljube, a ustaši predobro znajo, koliko je dati na turško besedo in vedó, da ne bode miru, dokler si ga sami ne priboré.

Črna Gora. Med črnogorskim knezom in nadškofom Milinovičem je nastal resen razpor. Nekateri trdijo, da knezu ne ugaja nadškof, ker je preodločen Hrvat, drugi pa sodijo, da zahteva knezova hči, laška kraljica, naj se nastavi italijanski nadškof. Knez že dalj časa ne sprejema nadškofa v avdijenci. Listi poročajo, da se umakne nadškof po novem letu nazaj v frančiškanski samostan, iz katerega je prišel.

Albanskim romarjem je vlada v Skadru prepovedala romanje v Rim. Avstr vlada na prošnjo Vatikana ni hotela posredovati proti tej prepovedi Vatikana je uložil ugovor. Prepoved pravijo so izdali zato, ker je menda med romarji veliko političko nevarnih ljudij in se Sultan boji pritožb Albancev proti Turčiji. Tako se v izgovor po navadi išče vzrokov tam, kjer jih ni, le resnice se svet silno boji.

Bolgarski častniki Macedonot so sklenili izstopiti iz armade, da bodo tem lažje služili svoji domovini.

Dopisi.

Shod na Čatežu ob Savi V nedeljo dné 9. pr. m. se je vršil v najlepšem miru in v urozenem redu političen shod v Čatežu pri Savi. Bili so poleg čateških navzoči tudi možje iz župnij Cerklje in Velika dolina.

Dr. L a m p e je popisal politični položaj v deželi in v podrobnostih kazal na liberalno delo. Naslikal je ljudem dr. T a v č a r j a, ki ravnokar hoče v Kostanjevici govoriti kmetom. Ta človek je vendar rekel, da je kranjski kmet le „polčlovek“, da so „naši kmetje pridri iz farovških svinjakov“ itd. Kako, da se zdaj okoli kmetom ponuja. Proti kmetom govori, da je dober kristijan, da ni zoper vero a v svojem listu izdaje najbolj protikršćanske članke. Z največjim ogorčenjem so vzeli zborovalci na znanje geslo „Liberalcem groš, klerikalcem knof!“ in da je katoliško-narodna stranka v teh razmerah začela obstruirati. Nato je govornik slikal v podrobnostih politične in druge sleparije liberalcev.

Gospod državni in deželni poslanec V. P f e i f e r je razlagal nato zborovavcem nekatere novejšepo-

stave. Dr. K r e k je na to vnel kmete k stanovski samozvesti. Ljudstvo ima dolžnost, da se zbira in da se zaveda, da je ono poklicano k postavitvi in da se uradništvu odkaže v državi ono mesto, ki mu gre kot plačanemu izvršiteljn danih postav. Lopovi so oni, ki razdirajo danes v stranke kmečki stan in ga hočejo odtujiti njegovi organizaciji. Združitev proti oderuhom in proti onim, ki ljudstvu ne dajo pravice, je prva potreba naših dni. Liberalci lazijo zdaj okoli vlade in za kulisami intrigirajo, dasi je prepovedala deželna vlada ljudski tabor v Ljubljani, naj pojmi, da bo gromoviti ljudski glas prodril tudi skozi zatvorjena okna deželnega predsednika!

Gospod S c h w e i g e r naznanja zborovavcem ustanovitev novega katoliškega političnega društva za krški politični okraj. Vsak član dobi „Domoljuba“ in društvo bo prirejalo politične shode po vseh župnijah svojega okrožja. Nato pa popisuje kupčijo s kostanjeviško grajščino. Zato je zadnjič Globočnik razgнал naš shod v Kostanjevici, ker se je bal, da se ne bi njemu povedalo, kaj da spekulirajo liberalci z grajščino. A ljudstvo je zvedelo vse kljub temu. K sklepu predlaga sledeče resolucije:

I. N a s h o d u v Č a t e ž u z b r a n i v o l i v c i i z r e k a j o z a u p a n j e s v o j i m p o s l a n c e m i n o d o b r a v a j o n j i h r a v n a n j e v d e ž e l n e m z b o r u.

II. Z a h t e v a j o e n a k o, s p l o š n o i n t a j n o v o l i v n o p r a v i c o.

III. K o s t a n j e v i š k a g r a j š č i n a s e n a j n e p r o d a, č e s e p a p r o d a, n a j s e p r o d a k m e t o m, k o l i k o r p o t r e b u j e j o.

IV. Z o g o r č e n j e m p r o t e s t i r a j o p r o t i p r e p o v e d i l j u d s k e g a t a b o r a v L j u b l j a n i.

Z največim navdušenjem so bile glasno sprejete te resolucije.

Iz kamniške okolice. Dragi Domoljub! Vedno nam priporočáš geslo: S v o j i k a v o j i m! Ali dragi moj, da bomo mogli tudi v dejanju vselej izvrševati to geslo, treba je spoznati »svoje«. V domačem kraju jih pač vsakdo pozna. Ali' ako grem kupovat v Kamnik ali v Ljubljano, vendar ne vem, kam bi se obrnil, da pridem v krščansko trgovino, gostilno, kavarno, delavnico itd. „Slovenec“ je pač prinesel parkrat naznanjene gostilne, ki imajo naročenega „Slovenca“, ali to je premalo. Začnimo se gibati. V svojih predalih zberi, dragi Domoljub, drugo leto imena »naših“ firm, vsaj poglavitnih, ter jih prinašaj v vsaki številki po nekaj. Ne bojmo se! »Svoji k s v o j i m!«

Trebnje. 27. nov. Danes Vam poročam o ragli smrti 18-letne Marije Radelj, hčere obče spoštovane posestnika in obč. odborika Alojzija Radelj iz Dol. Ponikev pri Trebnjem.

V sredo 19 t. m. zvečer je zakurila v svoji sobi malo železno peč brez vednosti starišev, in strupene sopare so jo zadušile. Na vse zgodaj poklicani zdravnik ni mogel drugega, kot žalostnim starišem potrditi, da tu ni več človeške pomoči.

Ta sam na sebi žalostni dogodek je lep in tolažljiv dokaz, da Marija svojih ne zapusti. Ranjka je bila namreč vedno prav dobra deklica, bila je pri Marijini družbi in vestno izpolnovala njena pravila. Ravno zadnjo nedeljo pred njeno smrtjo je imela Marijina družba v Trebnjem svoj shod, in na ta dan je ranjka prejela svete zakramente. Ta shod je imel biti že tri tedne poprej, pa vselej je prišla kaka zapreka, tako da se je odrinilo na nedeljo 16. nov. Mislim, da smem reči, da to ni bil gol slučaj, ampak volja Božja na priprošnjo Marijino, katera je hotela svojemu otroku nakloniti srečo, da je malo pred smrtjo pristopila k sv. obhajilu.

Novica o njeni nenadni smrti je vse globoko pretresla, in kar trumoma so hodili ljudje iz cele fare jo kropiti in moliti za njeno dušo, in malokomu je ostalo oko suho pri tem skazovanju kršč. ljubezni. Z njo vred sta bili zadušeni dve mladi grlici, in te grlici so položili k njej na mrtvaški oder vsako k eni rami, kar je bilo posebno ganljivo videti, saj sta nedolžni živalici podoba nedolžne duše. Tudi pogreb v soboto na pokopališče k sv. Marjeti je bil lep in ganljiv. Pevke Marijine družbe so zapele pred hišo žalostinko v slovo; Marijina družba se je udeležila pogreba skupno in z gorečimi svečami, tudi drugega ljudstva je bilo obilno. Videlo se je ljudem pri vsem sv. opraviilu, kako globok vtis je ta nenadna smrt napravila nanje, in ko je pr. g. dekan J. Nagode spregovoril v slovo ob odprtem grobu, tedaj je splošen jok na pokopališču razodeval splošno presunjenost in žalost, tudi čvrsti možaki, ki ne jokajo za vsako malenkost, se niso mogli vzdržati solz. „Smrt pobira, ne izbira“, tako nekako je rekel med drugim g. dekan, »te besede mi prihajajo na misel ob tem pretresujočem trenutku. Stariši žalujejo ob prezgodnjem grobu svoje hčerke, dekleta Marijine družbe žalujejo nad izgubo svoje tovarišice in prijateljice, toda po človeško soditi smem reči: ona je srečna. In komu ima zahvaliti svojo srečo? Za Bogom in dobrimi stariši nikogar tako kot Marijino družbo. Marijino družbo, ki je imela preteklo nedeljo svoj shod, ima zahvaliti, da je tri dni pred smrtjo prejela sveto obhajilo, prejela ga je v žalni obleki zaradi smrti svoje stare matere; nihče ni mislil, da bodo že čez

tri dni zanjo žalovali njeni stariši, nihče ni mislil, da je to sv. obhajilo njena zadnja popotnica. . . . »

Da res, ta milost, da je bila ranjka pri Marijini družbi, da je bila zvest Marijin otrok, jo bo napolnovala z večno blaženostjo, večno bo blagrovala tisti dan, ko je vatopila v Marijino družbo. — Pevke Marijine družbe so zapele jedno pesem na grobu in potem so se pogrebci molče in v resne misli zatopljeni razšli vsak na svoj dom.

Imel bi še marsikaj pisati o raznih razmerah, toda o tem, ako bo ustrezno, ob drugi priliki.

Izpod gorā. Tuli nas, ki stanujemo nekaj ur od Kranja, je zadnji in predzadnji »Domoljub« zelo razveselil, ko je pisal »Svoji k svojim«. Skušali bomo sedaj z novim letom vestno se ravnati po tem pravilu. Skoro vse špecerijsko kakor tudi drugo blago n. pr. za obleko kupujemo v Kranju; vsak pondeljek prihajamo v mesto. Pa kaj vidimo in slišimo? Po mizah gostilniških najdemo le »Slovenski Narod« ali grdega »Gorenjca«, in ne samo to, mnogokrat moramo požreti kako zabavljico čez vero in naše gospe duhovne. To mora biti drugače! Mi »Naroda« in »Gorenjca« ne bomo več gledali in zabavljanja ne poslušali! Tudi v Kranju se je zadnji čas začelo nekoliko na bolje obračati, nahaja se več dobrih katoliških trgovcev in gostilničarjev; k tem toraj zahajamo! Mi katoliški možje hodimo v tiste trgovine in gostilne, katerih gospodarji čutijo in mislijo z nami in ki imajo poštene krščanske časnike! Možje, držimo se vselej in povsod besedi: Svoji k svojim!

Več kmečkih mož.

Iz Ajdovca Staro in že močno trobnelo streho na cerkvenem zvoniku smo letos odstranili, ter napravili novo, pokrito z železno pocinkano ploščevino. Zunanja oblika župne cerkve je sedaj prav lična, ker smo že ves začrneli zvonik tudi prebelili. Ljudje so se odločili, da bodo s prestovoljnimi doneski poravnali to troško.

Omislili smo si pa letos tudi dva nova stranska altarja, na eni strani dolbino z Lurško Marijo in Bernardko, na drugi strani pa altar sv. Antona. Res, nekaj prav krasnega je Lurška Devica; rajeka miloba odseva z njenega obraza, cela postava je častitljiva, vzvišena. Prav živo se nam stavi pred oči oni trenotek, ko je mala pastarica pobirala dražje, kar nankrat jo obsije nebeška svetloba in pred njo stoji lepa gospa, ki ji prijazno zakliče: Jaz sem Brezmadežno Spočetje! — V roki ima deklica še suho vejico, dogodek jo pretrese, a obednem navdahne z nebeškim veseljem, da pade na kolena in dvigne roke k molitvi.

Lep okrasek je to za našo cerkev, delo pa hvali tudi svojega mojstza. Napravil je altarje gosp. Konrad Skaza, Štajerski Slovenec, ki biva sedaj pri sv. Urhu

v Gröden na Tirolskem. Vsa čast mu! Kdor bi rad za nizko ceno kak cerkven okrasek, naj se le obrne do tega poštenega mojstra, ne bo se kesal.

Blagoslovil je nove altarje domač župnik dne 9. novembra, ter imel priložnosti primeren govor. Prvi altar je postavil a hvaležnost ljudi do Boga, naše altarje pa je postavila radodarnost rojaka pokojnega gospoda prošta dr. Antona Jarca, vsled tega naj se vname na altarih naših src ogenj prave in odkritosrčne hvaležnosti do Boga in do naših dobrotnikov, kateri so pripomogli, da se je župna cerkev tako olepšala v zadnjem času. Pokojni gospod prošt nam je pred par leti preskrbel prekrasen veliki altar, sedaj smo si pa omislili prav lična stranska altarja z denarjem, katerega nam je izročil rajni še pri življenju v ta namen. Naj spremeni dobri Bog ta dar v dragoceni biser, ki naj se leskeče na veke v rajski kroni blagega dobrotnika, na katerega se bodo še pozni rodovi Ajdovski s hvaležnostjo spominjali.

Marijina družba pri nas prav lepo vspeva, le žal, da je smrt zahtevala letos že troje žrtev. Spremili smo k zadnjemu počitku enega mladeniča in dve dekleti. Dne 17. nov. smo obhajali pa posebno slovesnost Marijine družbe. Bila je ta dan poroka prednika M. D. z dekletom domače župnije tudi iz Marijine družbe. Dve deklici z vencii na glavi sta spremili poročenca k altarju, ostali jima na strani med poroko in med sv. mašo so prejeli sv. obhajilo s poročencema vred. Po maši pa so zapele dekleta Marijine družbe poročno pesem pod spretnim vodstvom g. org. Carlija, kar je bilo prav lepo in ginjaivo in je izvabilo maraiku solzo iz oces.

Na vseh svetnikov dan pride v tukajšnjo gostilno človek, ki je bil baje nekda imeniten čevljar, sedaj pa siromak in se je vedno ves tresel, menda od preveliko izpite pijače. Začne jesti naročeno meso, kar se zgrudi, začne močno dihati in v par minutah je bil mrtev. Domač župnik je prihitel, a dati mu je mogel jedino le odvezo, predno je izdahnul. Zopet en svarilen opomin pijancem!

Pri nas je nepričakovano hitro nastopila zima s svojo oostrostjo, vsled tega toliko bolj občutimo.

Ribniški novičar. Meitem, ko smo se Ribničanje že dve nedelji razveseljevali pri predstavah Marijine družbe, iz srca se smejali kmetu Herodu, solze točili radi sv. Neže in bili zamaknjeni v živo podobo Marije Kraljice, si iščejo nekateri ljudje vse drugačnega veselja.

Konec preteklega tedna ležal je v sodraški mrtvašnici 24 letni France Lunder iz Avžlaha. Pobrali so ga v četrt. k. zjutraj mrtvega na cesti pri Žmaricah. Prešnji večer sta pila s stricem, znanim pijančkom, v neki gostilni v Podklancu. Izpila sta skoro en liter žganja. Kor noč ni bila preveč

mrzla in njegovo truplo ne trdo, se po pravici sumi, da mu je otrpnilo srce radi preobilnega žganja.

Kljub temu, da je že v naših krajih in drugod zgubilo več ljudi življenje radi preobilne pijače, vendar oblasti kar silijo z gostilnami in dajejo dovoljenja nezanesljivim ljudem, kljub odporu od strani županstev.

Ti pa, pošteni slovenski kmet, spoznaj vsaj kedaj svoje sovražnike in ogibaj se jih in ne nosi jim svojega denarja! Koder sem bil in hodil, povsod sem opazoval, da so taki brezvestni krčmarji najslabši ljudje, oderuhi, nečistniki in prešestniki, goljufi s ponarejenim denarjem, krivopriješniki. Ljudje pa, mesto da bi se s studom obrnili od njih, ko jih srečajo, jih prijazno pozdravljajo in jih štejejo za imenitne gospode.

Ljubi moj kmečki prijatelj, dokler ne spregledaš, čakaš zastoj boljših časov.

Iz Planine. Dne 10. novembra so se ločili od nas naš velečastiti gospod župnik Ivan Podboj, po lastni prošnji in želji na svojo novo faro Toplice pri Novemestu. Šli so tja doli poglavitno vsled tega, da bi si vsled svoje dolgoletne hude bolezni ondi nekoliko okrepili svoje izgubljeno zdravje, ker so tam zdravilne toplice za bolnike. Čeravno so bili častiti gosp. župnik bolni, so bili vendar goreč dušni pastir. Veliko so storili za čast Božjo, izveličanje duš in za lepoto hiše Božje. Znali so izvrstno pridigati; vedno bi jih bili poslušali, tako do srca segajoče so znali govoriti. Vpeljali so Marijino družbo deklet in mladeničev skoraj najprvi v naši škofiji. Imeli so blago srce, dičila jih je dobrotljivost in usmiljenost, posebno do revežev. Pa kdo bi naštel vse, kar ste nam bili, g. župnik. Eno je gotovo, da Vas namreč ne pozabimo nikoli! V novi službi pa Vam želimo Božje tolažbe v britkostih, in obilo blagoslova Božjega. Na svidenje v nebesih!

Naj se objavi tudi pesem, ki so jo zložili v slovo sami g. župnik, in jo dali natisniti na zadnjo stran podobice, ki so jih med nas farane razdelili. Glasi se:

1888. Za slovo 1902.

dné 9. novembra 1902.

Zadnjikrat Vas še pozdravljam,
Srčno ljubljene ovčice,
In prijazno se poslavljam,
Ko odhajam zdaj v Toplice.

Let štirinajst sem bil v Planini,
Trudil se za vas goreče,
Proti rajski domovini
Kazal pot do prave sreče.

„Z Bogom!“ kličem „zdravi, srečni!“
Stari, mladi, vsa župnija,
Bog vas blagoslovi Večni,
Blagoslovi Vas Marija!

Stanovitni vsi bodite,
Trdni v veri in pokori,
Zvesto Jezusa ljubite
Mater na „Planinski gori!“
Če se tukaj v solz dolini
Več ne vidimo nikoli,
Naj pa enkrat vse zediní
Bog ob svojem nas prestoli!

Slovenski novičar. Vabilo na naročbo.

Današnjemu „Domoljubu“ smo priložili poštno nakaznico, s katero naj čč. naročniki obnové naročbo za prihodnje leto 1903. Prosimo pa, da naj bi se to zgodilo kmalu, že pred novim letom, kajti s prvim januarjem 1903. izda c. k. pošta nove nakaznice in danes priloženih ne bo več sprejemala po novem letu. — Svoje ime, stan, kraj bivanja in pošto naj slehrni na nakaznico zapiše prav razločno. Med letom naj bi se naslovi ne spreminjali brez posebne sile. Kadar se kak naročnik preseli v drug kraj, naj svojo novo pošto upravnistvu „Domoljuba“ naznaní, pa naj tudi pové, kje je prebival prej. — Razpošiljanje lista traja vsakokrat po dva ali tri dni, naj torej ne zameri, komur „Domoljub“ ne pride v roke tako kmalu, kakor bi si želel. Posebno nam je ustrezno, ako se naroči več odtisov lista pod skupnim naslovom. — „Domoljub“ stane po pošti pošiljan za vse kraje v Avstriji na leto 1 K 60 h, na Nemško 2 K 8 h, v Ameriko in druge tuje države celoletno 2 K 60 h. Odprte ne zalepljene reklamacije so poštne proste in naslavljať jih je na „Upravnistvo Domoljuba“ v Ljubljani.

Zdravje obolelega Veličanstva, presv. cesarja se je zboljšalo takó, da je v kratkem pričakovati polnega okrevanja.

Premilostni gosp. knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič se je odpeljal v Rim, da poroča sv. Očetu o stanju ljubljanske škofije.

† kanonik Fran Černe. V Trstu je umrl plemeniti starček kanonik Fran Černe v 80. letu svoje dobe. Pokojni kanonik je bil zvest sin svojega naroda. Rojen je bil v Tomaju na Krasu, služboval je kot kapelan po tržaški okolici, dokler ni dosegel časti kanonika stolnega kapitola. Kot tak je bil tudi kapitularni vikar takrat, ko se je rajni nadškof Gla-

vina odpovedal časti tržaško-koperskega škofa. Tud v času, ko je bil škof Šterk zadržan ali odsoten, je kanonik Černe vodil upravo škofije. Kot tak je skušal popravljati, kar so pokvarili drugi in kar so storili krivice slovenskemu narodu. Zapustil je vse svoje premoženje za ustanovitev konvikta v Pazinu, kjer se bodo, pohajajoči tamošnji c. kr. hrvatski gimnazij, ubožni sinovi našega naroda vzgajali za duhovski stan. Zapustil je torej pok. Černe največjim revežem naše škofije, bednim kmetom istrskim in sirotam slovenskim in hrvatskim cerkvam. Naj v miru počiva!

Slovenski dijaki v Rimu. V Collegium Germanicum se nahajata zopet dva Slovenca gg. Anton Prešeren in Ciril Ažman. Oba študirata na Gregorijanski univerzi.

Nomeščenje. Častiti gospod Ivan Nep. Renier, ki je nekaj časa bival na Dunaju, je nomeščen kot župni upravitelj mestne župnije v Krškem.

Novo župno cerkev v Kočevju je blagoslovil 23. t. m. stolni župnik g. Jožef Erker. Slovesnosti se je udeležilo vse uradništvo in mnogo ljudstva. Popoldne se je izredno lepo vršil slovesen obhod z Najsvetejšim v proslavo papeževe 25 letnice. Mesto je bilo v zastavah. Posebno so poveličevali slavnost tukajšnji premogokopi v paradni obleki z godbo in zastavo. Konsekracija nove cerkve bo v maju ali juniju prihodnjega leta, ko bo dovršen novi veliki oltar z baldahinom v čistem remanskem slogu.

Shodi po zimi. Zapadel je sneg, in javni shodi pod milim nebom so postali nemogoči. A javni politični shodi se morajo nadaljevati. V onih krajih, kjer imajo naši somišljeniki na razpolago dovolj velike dvorane, se naj prirejajo shodi tudi po zimi. V zgodnji spomladi se prične takoj zopet z velikimi shodi na prostem. Želje in dopisi v tem oziru se naj, kakor nam poroča izvrševalni odbor katol.-narodne stranke, naslovljajo na naslov dr. Evgen Lampe, stolni vikar v Ljubljani.

Vsa nepolitična društva našega mišljenja prosimo, naj na svojih bližnjih občnih zborih sklenejo, da pristopijo k »Slov. kršč.-soc. zvezi« ter naj svoj prisopis mēno naznanijo. Obrazec, po katerem so dolžna društva vsako leto poročati »Zvezi« o svojem poslovanju, se jim določje o pravem času. Mesečni doneski, katere imajo društva vsako leto plačevati, so se na I. shodu nepolitičnih društev slovenskih določili tako le: a) društva, ki imajo do 50 članov, plačajo 25 v; b) društva od 50—100 članov, plačajo 50 v; c) društva od 100—150 članov, plačajo 1 K; d) društva nad 150 članov, plačajo 2 K.

Nova knjiga z naslovom „Lurški čudeži“ je izšla. Spisal jo je znani francoski pisatelj Henrik Lasér, poslovenil pa rajni župnik gospod Frančišek Marešič. Ta spis je nadaljevanje bukev, imenovanih »Lurška mati božja« ter nam obširno in ganljivo opisuje nekoliko čudežnih ozdravljenj v Lurdu v najnovejših časih. Lep spominek nam je zapustil rajni župnik lipoglavski s to knjigo, ki bo veliko pripomogla k češčenju blažene Device Marije. Dobiti so »Lurški čudeži« (XXV + 463 strani) v »Katol. Bukvarni« v Ljubljani in tudi v prodajalnici H. Ničman. Cena trdovezani knjigi 2 K, po pošti 20 h več.

„Izvirne platnice za Zgodbe sv. pisma.“ Z raznih strani smo dobili v zadevi teh platnic vprašanja, iz katerih razvidimo, da gospodje poverjeniki in drugi niso prav umeli zadnjega oglasa knjigoveza gospoda Breškvarja. Vezava knjige v izvirne platnice stane z lično navadno obrezo 4 K 20 v., z zlato pa 6 K. Same platnice brez vezave stanejo 2 K 70 v. Na željo nekaterih gospodov se pa vežejo »Zgodbe« tudi v navadno polplatno po 2 K, v polusnje pa po 3 K.

Ameriški Slovenci pridejo obiskat staro domovino. Prihodnje leto priredé ameriški Slovenci romanje v Rim in v staro domovino. Odbor novoustanovljene »Zveze slovenskih duhovnikov v Ameriki« se je že obrnil radi tega do potovalnih družb, ter v kratkem priobči podrobnosti. Skupno bi potovali iz Newjorka v Neapelj, Rim in Ljubljano, od koder bi šel potem vsakdo lahko na svoj dom in se vrnil nazaj v Ameriko čez nekaj tednov.

Iz Stražišča pri Kranju. Umrli je v Stražišču in bil včeraj pokopan posestnika sin Matevž Rozman, član stražiškega prostovolj. gasilnega društva, v dobi 24 let. Bil je obče spoštovan ter požrtvovalen član novega gasilnega društva, ki mu je pri pogrebu izkazalo zadnjo čast s skoro polnoštevilno udeležbo.

Poročilo o l shodu slovenskih nepolitičnih društev. Ravno kar je izdala »Slov. kršč. soc. zveza« o tem velevažnem shodu, ki se je vršil 7. in 8. septembra v Ljubljani, obširno poročilo, katero je spretno uredil čast. g. Luka Smolnikar. Odbor »Zveze« posvečuje to poročilo presvetlemu gosp. dr. Antonu Bonaventuri Jegliču, knezoškofu ljubljanskemu, pokrovitelju shoda. V poročilu so vsi referati, ki so bili na tem shodu, in debate.

Ta knjiga je dragocena zakladnica praktičkih navodil. — Noben župni urad, noben naš so-mišljenik, ki se zanima za javno življenje, ne bi smel pogrešati te knjige. Nobeno naše društvo naj ne bo brez te knjige. Delovanje, urejeno po teh navodilih, bo Slovincem prineslo krasnega sadu. Posebno navod za snovanje in vodstvo društev naj bi se pridno

prebiral in upošteval. V tem navodu so pa tudi različni obrazci uradnih ulog, navodi z obrazci za društvene odbornike i. t. d. To poročilo je »Zveza« izdala skupno kot štiri snopiče svoje »Knjižnice«. Skupno obsegajo ti štirje snopiči 140 strani. Doslej je torej izšlo 7 snopičev »Knjižnice«. Na platnicah te »Knjižnice« je pričela priobčevati svoj »Vestnik«, iz katerega se razvidi gibanje »Zveze« in njenih društev. V tem »Vestniku« daje »Zveza« društvom tudi razna navodila, tako n. pr. o delovanju v društvih po zimi. »Zveza« naznanja, da bo izdajala na platnicah tudi zapisnik dobrih knjig itd. Poleg vsega tega obsegajo ti štirje zvezki, ki so izšli skupno, tudi konec dr. V. Schweitzerjeve razprave o našem društvenem in shodnem zakonu z obširnim stvarnim kazalom. Prihodnji osmi in obenem letošnji zadnji snopič »Knjižnice« izide tekom meseca decembra ter bo obsegal poročilo o protialkoholnem gibanju. Vseh osem snopičev velja samo 2 kroni 40 vinarjev in se naj naročnina pošilja na naslov: Luka Smolnikar, stolni vikarij v Ljubljani. Priporočamo »Knjižnico« »Slov. kršč. soc. zveze« kar najtopleje.

Zopet žrtev žganja. Znani prijatelj žganja posestnik v Volaki po domače Gričar, si ga je 9. t. m. zopet privoščil čez mero. Ko se je po noči vračal iz Hotavelj proti domu, je obležal na potu in zmrznil. Njegovi domači so ga šli iskat, ker ga dolgo ni bilo domov. Našli so še živega, a umrl jim je že na potu, ko so ga nesli domov. Mož zapušča vdovo in več neodraslih otrok. Srce mora boleti vsacega trezno mislečega človeka, ko vidi, kako se širi pogubno pijančevanje, posebno žganjepitje, med priprostim ljudstvom. Zato pa z veseljem pozdravljamo vsaki korak, ki se stori v to, da se omeji ta strašna delavska kuga.

Drobtine.

Kako umirajo liberalci na Francoskem. V tej državi se je danes vnel boj proti veri sploh in proti kongregacijam posebej. Ta boj je začela Waldeck-Rousseauova vlada in poostрила Combesova vlada. Čudno, da mnogi radikalci divjajo le, dokler so zdravi. Kakor hitro se bliža smrt, začnejo drugače. Tako je n. pr. ravnal Demagny, desna roka Waldeck-ova, ki je pred kratkim umrl. Pred smrtjo se je dal prevzeti s sv. zakramenti in priporočal znancem, da naj skrbijo za krščansko vzgojo otrok. Drugi liberalci, dr. Kamil Morel, ki je bil župan v mestu Ony, kjer je tako rad prepovedoval katoliške sprevede, je poklical pred smrtjo duhovnika in je spokorno umrl. Smrt je najboljši zdravnik za liberalce. V antiklerikalizmu se lahko živi, toda tukaj se dobi prav slabo priporočilo za večnost.

Tovarnar Krupp umrl. Dne 22. nov. je umrl v dobi 49. let od kapi zadet po celi Evropi znani veliki tovarnar in izdelovalec topov v Essenu, tajni svetnik, član pruske gosposke zbornice in državnega sveta, Friderik Alfred Krupp. Pred kratkim je bival v Capri, kjer je prišel v konflikt z občinskimi oblastmi zaradi ondodnega bivanja, kar je dalo povod soc. dem. „Vorwärts“ za grde napade. — Kruppovo tovarno je kot malo podjetje ustanovil l. 1818. njegov ded Alfred Krupp. Pozneje je vodila podjetja njegova vdova Tereza z najstarejšim sinom Alfredom, ki je je pozneje znatno povzdignil. Po njegovi smrti l. 1887. mu je sledil edini sin, sedaj umrl Friderik Alfred, ki je podjetje dvignil na tako stopinjo, da je največje na svetu. V njegovi tovarni, ki preskrbuje več let malone vse evropske države s topovi ter železjem za ladije, železnice in mostove, je bilo l. 1892. uslužbenih 22.300 delavcev.

Napad na belgijskega kralja. — Napadalec zopet Italijan. Dne 16. nov. popoldne je v trenutku, ko se je kralj v spremstvu grofa Flanderskega, princa Alberta ter treh princezin peljal iz cerkve, neki italijanski podanik z imenom Rubino iz Pinarda pri Neapolju trikrat ustrelil iz samokresa, a ni nikogar zadel. Pri njem so našli še zavoj ostrih patron. Nekateri trdijo, da je Rubino prišel iz Londona z namenom, da usmrti kralja. Rubino je anarhist in pravi, da je nameraval streljati že v cerkvi, a se je bal, da zadene koga drugega. Pravi, da nima skrivca in da ga je beda prisilila do tega dejanja.

Listnica uredništva: K dopisu: »Iz Sada pri Št. Vidu na Dolenjskem« v zadnji številki »Domoljuba« drage volje potrdimo, da dopisnik ni imel najmanjšega namena, žaliti občesplošnega čestnega načelnika g. Ivana Kristana; izjavljamo tudi, da z dopisom ni v nikaki zvezi šentvidski kapelan Fran Zega.

Za smeh in kratek čas.

Iz šole: Katehet: Izraelci so šli skozi Rdeče morje, kakor po suhem. Kaj sledi iz tega?

Tinček, (čevljarjev sin): Da so imeli dvojne podplate.

Besedni uganki:

I.

a	soglasnik
a a a	žužkojed
a b b c č	drevo
e e i	zver
i k k	rastlina
k l l l n	kraj blizu kranj.-hrvatske meje
o o o o p r r	mesec
r r s s t	del roke
t t u	del glave
v	samoglasnik.

Kdor reši to uganko, dobi za Miklavža tri jabolka.

II.

Zamenite točke s črkami:
 4 a, 1 c, 1 d, 1 e, 1 g, 2 i,
 1 k, 3 l, 1 m, 2 n, 4 o, 2 r,
 4 s, 2 u, 1 v, in sestavite iz
 njih besede, ki naj pomenijo:
 godbeno orodje, država, del
 mesta, amerik. denar, svetopisemski kraj, gora na
 Kranjskem. Kaj se bere v začetnih črkah odzgoraj
 navzdol?

Rebus:

$$1. \frac{\text{že}}{=} = \frac{\text{l}}{\text{ož}} \frac{\text{žu}}{\text{mo.}}$$

$$2. \frac{\text{uh}}{\text{p}} = \text{G'oreh}$$

Rešitev ugank v zadnji številki.

Besedni uganki:

I.

Advent.

II.

E l i z a b e t a
 L a m b e r t
 i s k r e
 z o b
 a
 z o b
 i s k r e
 L a m b e r t
 E l i z a b e t a

Rebus:

1. Podturen. 2. Podčetrtek. 3. Nanos

Vse so prav rešili: Anton Kač, fant v Sv. Pavlu pri Preboldu; Jurij Markič v Goričah; Kati Blumer, dekle v St. Pavlu pri Preboldu; Marija Sila v Trebnjem; Janez Seražin, cerkovnik in obč. svetovalec, in Lena, njegova žena na Vrabčah; Vekoslav Levstik v J. pod Sv. Gregorjem; Jak. Hočevan, Josip Stupica in Srečko Verbič, dijaki; Fr. Lipah in Al. Zabukovec, fanta v Ljubljani; Jožef Vidmar v Podlipi pri Ajdovcu; Anton Šaj in Mih. Turek, kmetska mladenca v Topolu na Blokah; P. Resman v Begunjah, Gor.; Andrej Pagon, fant v Poljanah pri Cerknem; Jožef Petrič na Škrljovici pri Sv. Gregorju.

Prilagodna številka „DOMOLJUBA“
 izide dne 18. decembra t. l.

Loterijske srečke.

Line,	29. novembra	84	51	63	48	16
Trst,	29. novembra	81	88	53	90	72
Dunaj,	22. novembra	86	41	21	12	31
Gradec,	22. novembra	9	66	67	30	40

**Železnato
vino**

**krepča
malokrvne,
nervozne in
slabotne osebe**

**LEKARJA
Piccoli - ja**
v Ljubljani.
Dobiva se v lekarnah

Ljubljana
Dunajska
cesta.
PICCOLI
"pri Angelu"
Edina zaloga
na Kranjskem
lekarna

Poliliterska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar **GABRIEL
PICCOLI** v Ljubljani točno, ako se mu
pošlje znesek po poštnem povzetju. 136-12 L

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico

(registrovana zadruga z neomejeno zavezo)

sprejema hranilne vloge tudi od neudov, ter
obrestuje iste po 191 3-1

4 1/2 %

na leto in sicer brez odbitka rentnega davka,
katerega sama iz lastnega plačuje. Najmanjša
vloga je 2 K.

Pošne položnice so na razpolago.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. ure dop.

Hranilnica sprejema od strank tudi hra-
nilne knjižice drugih hranilnic, ne da bi se
obrestovanje prekinilo.

Kmetiška posojilnica Ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Knezovi hiši, Marije Terezije cesta št. 1

obrestuje hranilne vloge po **4 1/2 %** brez odbitka
rentnega davka, katerega posojilnica sama za vlož-
nike plačuje. 18 12-4

Uradne ure razen nedelj in praznikov vsak
dan od 8.—12. ure dopoldne

Pošt. hran. urada števil. 828.406. — Telefon št. 5.

Brzjav.

Pri slovanskih aposteljih Sv. Cirilu in Metodu v Ljub-
ljani, Lingarjeve ulice došla je

velikanska izber

razne vrste povsem na novo trpežnega blaga, ter se s'avno
občinstvo vljudo vabi, da si svojo potreščino v zimskem
blagu, kateri se zdaj v najcenejši nakup nudi, oskrbeti
blagovoli. 190 3-2

Pod Ciril in Metodovo znamko došlo nam je od tisoč
slavnega občinstva do sedaj zahval za najpoštenjšo, in
nizko ceno blago; vsako človeško bitje, ki se količkaj raz-
ume, se z največjim zaupanjem povsem lahko prepriča,
koliko denarja si odjemalci blaga v teku celega leta pod
to gori omenjeno znamko prihraniti zamorejo, ako pri nas
svoje potrebščine nabavijo.

Toraj na svidenje pri slovanskih aposteljih

**Sv. Cirilu in Metodu v Ljubljani,
Špitalske, ozir. Lingarjeve ulice.**

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

sprejema hranilne vloge, ter jih
obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, ka-
terege društvo samo plača.

Uradne ure vsaki dan od 9. do
12. ure dopoldne, izvzemši nedelj
in praznikov. 198 4-1

APENTA

Najboljša Budimska grenčica.

Se jako uspešno rabi pri telesnem
zaprtju, protinu in tolščici.

Obiti je v lekarnah, pri prodajalcih dišav,
mineralne vode itd. 185 13-3

Edini zastopnik:

S. Ungar jr., Dunaj, I.

Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna priljubljena

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

Svoji k svojim!

Češnik & Milavec

Ljubljana * Lingarjeve ulice

se priporočata slav. občinstvu pri nakupo-
vanju jesenskega in zimskega blaga za obleke.

Naznanjava, da sva že popolnoma založena
s vsakovrstnim blagom kakor: 155 7-6

novosti

v lepi in veliki izberi volnenega modnega blaga
za ženske obleke, loden, perilni porhet itd. Rute,
volnene, pletene, žnilaste, zametaste šerpe.

Za moške!

velika zaloga vsakovrstnega sukna za ob-
leke, zimske sukne, površnike, haveloke itd.

Cena najnižja in zanesljiva!

Postrežba poštena!

Franc Dolenc v Ljubljani
nasproti Frančiškanski cerkvi.

P. n.

Slavnemu občinstvu priporočam svojo

== veliko zalogo ==

ohostoječo iz suknega, volnenega in platnenega
blaga za moške in ženske obleke, nadalje avilnate,
kakor tudi: vseh vrst pletene in suknene zimeke
rehce, izvrstno blago za matrace, rjuhe in posteljno
opravo, narejene kovtre, koce in Jegerjevih srajc.

Veliko zalogo garnitur zaves, tepihov in pre-
prog od najcenejše do najfinije vrste.

Ker prejemam blago le iz prvih in najboljših
tovarn, možo mi je vsakomur z zanesljivo dobrim
blagom, po najnižjih cenah postreči 191 3-2

Dohrohotnemu obiskovanju se udano priporočam

s spoštovanjem

Fr. Dolenc.

HERBABNY-jev
podfosfornasto-kisli
apneno-železni sirup.

Ta že 33 let od mnogih zdravnikov priporočeni prani
sirup rastaplja sluz, umiri kašelj, pomanjšuje pôt,
daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redil-
nost. Železo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči obliki,
je jako koristno za narejanje krvi, rastopljive fosforno-
apnene soli, ki so v njem, pri slabotnih otrocih po-
spešujejo narejanje kosti. 194 2

Cena steklenici 1 gl 25 kr. — 2 K 50 h, po pošti
20 kr. — 40 h več za zavijanje.

Svarilo! Pred izdelki pod enakim
ali podobnim imenom,
ki pa so po sestavi in po učinku vsa
različna pesnemanja naših izvornih
preparatov že 33 let obstoječega
podfosfornastega kisle - apnena
železnega sirupa svarimo in toraj
prosimo, zahtevati izrečno Her-
babny-jev „apneno-železni
sirup“ in gledati na to, če ima
vsaka steklenica pristavljeno uradno vpisano varstv. znamko.

Edina izdelovalnica in skladišče:
Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
VII./1, Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod
V zalogi je pri gospodih lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mar-
detschlager, G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, J. Mayr; Celje: O.
Schwarzl & Co., M. Rauscher; Reka: F. Prodram G. Prodram,
A. Schindler, A. Mizzan; Braza: G. Elksner dediti, Svoden:
F. Kordon; Celovec: P. Hauser & J. Pichler, P. Birnbacher
vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. v. Hillinger; Št. Vid: C.
Schiebl Trblž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Suttina, A. Filippi,
dr. V. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P. Prendini dediti, M. Ra-
vasini; Beljak: Jobst & Schneider, L. Aasmann; Grmopolj:
F. Haika; Velikevo: J. Jobst; Veljperk: A. Huth.